

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za izposojstvo celoletno K 28.—.

Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Oopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmičnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Ljubljanski Nemci in občinske volitve.

Ljubljanski Nemci bobnajo po nemških časopisih veselo vest, da imajo v prihodnjem občinskem svetu zagotovljene 4 mandate. Bržčas se bo ta račun tudi izkazal kot resničen; kajti ljubljanski Nemci imajo že dalj časa svoje ljudi iz volilnega imenika natančno preštete in tudi kompromis s klerikalci je bil tak, da se je morala napraviti taka volilna reforma, po kateri pripadajo Nemcem vsaj štirje mandati. Je izven vsakega dvoma, da prinesejo prihodnje občinske volitve v Ljubljani Nemcem izredno lep sad, ki ni v nobenem razmerju z nemško veljavo v Ljubljani. Za Nemce pomenijo mandati v občinskem svetu ljubljanskem toliko kot bi znašali slovenski mandati v graškem ali celovškem občinskem svetu.

Kakor so danes v Avstriji politične razmere, je vnebovpijoča krivica, da dobe v Ljubljani Nemci le en sam mandat, neodpustno narodno izdajstvo pa leži na slovenskih klerikalcih, odkar so sklenili in vsilili slovenski Ljubljani volilni red tudi v prilog Nemcem. Kje pa je bila takrat "Vseslovenska ljudska stranka", ko so delali klerikalci kravjo kupčijo z Nemci? Niti na misel nikomur ni prišlo, da bi se od Nemcev zahtevalo za ljubljanske mandate v občinski svet kompenzacije v Celju, Mariboru, Celovcu, Ptuj in Gradcu? Maribor šteje po najnovjšem uradnem štetju 12 tisoč Slovencev izmed 31 tisoč prebivalcev, a koliko zastopnikov imamo v tamošnjem občinskem svetu? Maribor leži še sredi čistoslavskega ozemlja. Ravno tako kot Maribor pa so vsa ostala nemškutarška mesta na severu naše rodne grude, najstrupenejši zatiralci Slovencev, ki se le s krivico drže kot zajedavci našega naroda. Vseslovenska ljudska stranka je tudi to pot izdala Slovence v severnih mestih.

Ljubljanski Nemci si seveda manje roke in v Kazini se vrše dan na dan posvetovanja o agitaciji za volitve. Vprašanje pa vendar nastaja, če je za ljubljanske Nemce sploh pametno, da se spuščajo v volitve s samostojnimi kandidati.

Do septembarskih dogodkov so ljubljanski trgovci in obrtniki boljše izhajali in lepše živeli v Ljubljani kot slovenski. Tudi po septembarskih dneh se je razburjenje kmalu poleglo tako, da bi morali biti ljubljanski trgovci, obrtniki in podjetniki prav srečni, da imajo mir in zaslužek od Slovencev. Nove volitve prinesejo pa tudi ljubljanskim Nemcem nove čase. Čim bolj pa bodo reprezentanti ljubljanskih Nemcev v občinskem svetu nesramni in predrzni, tem večji bo odpor na slovenski strani. Zato pa si morajo nemški in nemškutarški volilci prokletno dobro premisliti kako in koga bodo volili.

V prihodnjem občinskem svetu se mora uvesti klerikalni deželnozbornski politiki odgovarjajoča politika.

Dokler bo deželnozbornska klerikalno-nemška večina pritiskala ob zid naprednjake, ne more v občinskem svetu biti politika napredne večine drugačna kot napram klerikalni manjšini in ž njo združeni peščici štirih nemških reprezentantov brezobzirna.

Zob za zob, klin s klinom mora biti odgovor napredne večine v prihodnjem občinskem svetu napram klerikalcem in Nemcem! Kaj in koliko bodo Nemci s svojimi štirimi svetovalci dosegli, to je njihova stvar. Naša naloga mora biti da se jih prav pošteno izstrada in poplača za vsako najmanjšo krivico in nesramnost. Nič več ne bo šlo po "domače" v bodočem občinskem svetu in ljubljanski nemški trgovci, obrtniki in podjetniki naj si le pripravijo zobe, da bodo s klerikalnimi kolegi grizli trd in grenak kruh opozicije.

Pismo iz Srbije.

(Izvirni dopis "Jutru")

Belgrad, 3. febr. 1911.

Po daljšem presledku je začela narodna skupština zopet zasedati. Na dnevnem redu so v prvi vrsti naslednje točke: 1. Sprememba poslovnika, 2. vprašanja podelitve koncesije neki praški banki za ustanovitev sladkorne tovarne in 3. zakonski predlog o okrajnih sodiščih. Najvažnejši od vseh vprašanj je pa vprašanje o spremembi poslovnika, prvi zakon, ki ga iznaša koalicijska vlada pred narodno skupščino iz svojega političnega programa.

S spremembo poslovnika hoče vlada onemogočiti obstrukcijo v skupščini in sploh doseči hitreje delo pri zakonodaji in še iz tega se da sklepati, da debata o spremembi poslovnika ne bo mirna, ker je že v začetku nek dogodek pokazal, da stvar ne bo šla posebno gladko izpod rok. Otežkoče prihajajo od strani, od katere do sedaj niso prihajale. Do sedaj so bili nasprotni taki spremembi poslovnika, ki onemogoča obstrukcija, mladi radikalci, ki so pa odnehali in hočejo skupno s starimi radikali menjati poslovnik tudi v tem smislu. Opozicija, ki sestoji iz maloštevilnih konservativnih elementov, prej ni imela priložnosti, da bi precizirala svoje stališče napram spremembi poslovnika, ali sedaj zahteva odločno, da se poslovnik ne menja in so poskušali doseči svoj namen celo na ta način, da s stavljenjem številnih t. zv. kratkih vprašanj onemogočajo, da bi se prišlo na dnevni red.

Tako postopanje konservativnih strank je velike važnosti, ker te stranke niso nikdar obstruirale samostalno, nego vedno v družbi s kako drugo stranko, a nikdar niso obstrukcije niti zagovarjale s tako vneto kot sedaj. Te stranke so zelo slabe in ne bi bile rade izročene na milost in nemilost večini in zato smatrajo sedaj obstrukcijo za edino sredstvo, s pomočjo katerega bi se mogel v vsakem slučaju

izzvati razpust skupštine in razpis novih volitev.

Na vprašanje, da li je potrebno pustiti možnost obstrukcije ali ne, je z ozirom na naše razmere težko odgovoriti. Z ene strani se ne more trditi, da predstavlja pri napetosti odnošajev med posameznimi političnimi skupinami, katere posledica je večkrat čisto neosnovana skrajnost v boju, obstrukcija sredstvo, s katerim more manjšina prisiliti večino na popuščanje, Z druge strani se pa lahko trdi, da obstrukcija nasprotuje sami instituciji parlamenta, v katerem se mora delati in ne onemogočati delo.

Sicer je res, da večina lahko šikanizira manjšino, ali ravno tako lahko z obstrukcijo brez posebnega vzroka terorizira in ji onemogoča mirno delo in zato se mora obstrukcija onemogočiti.

Iz slovenskih krajev.

Novomeško pismo. Dolenjski "brzovlak" nas je v tork pop. v Ljubljani nabasal s sejmarji in barantovkami vred v en kup, kot slanki stisnjeni smo stali poig in vrh drugega. Odzadej pa so prazni vozovi čakali menda onih, ki se le kdaj za nami pridejo. Red poznajo in ga tudi imajo na dojenjskem "brzovlaku"! Druge nesreče od dojenjske metropole ni bilo. Na novomeškem kolodvoru je sprejemal haram-paša ondodnih penzionistov G. Rihard brate "Sokole", došlo na "svečeno bratov novomeških Sokolov" — Nemec poleg mene, ko je ta prizor videl, je dejal, da pri njih vse drugače sprejemajo svoje brate "turnerje." Že verjamem.

Došlemu v mesto se mi oko izpodtakne ob lepake vabilo za "Sokolovo" veselico. "Vstopnina za člani 1 K, za po članih vpeljane ne člani 2 K." Torej celo pri "Sokolu" smo že tako daleč! Le po članih vpeljani gostje imajo pristop do javno plakatirane veselice in oče z materjo in ricimo le z dvema hčerkama in enim sinom plača 10 K samo za vstopnino. To je pri današnji neznosni draginji in pri redkosti narodnih veselic v takem gnezdu, vendar tako prehud poper. Za to je bil tudi tak obisk. Le nekaj čez 200 vstopnic se je razpečalo. Bojko od strani srednjih slojev pa je imel tudi še drug izvor. Novomesto ima dobro domačo godbo. Toda vrli novomeščani so taki strastni patrijotje, da jim je celo godba od meščanske garde premalo patrijotična, iskali so po vseh garnizijah vojaške godbe ter se slednjič odločili za vojaško godbo iz Gorice. Ker nisem dovolj muzikaličen, sodim, da bi bila domača godba pri količkaj dobri volji bolj igrala kot vojaška. No pa koder je velike sence, mora biti tudi veliko solnce, in to morem priznati: koncert in ples in prosta zabava se je sijajno obnesla. Nasprotni običajni napetosti je bila vsaj ta "Sokolova" prireditev res nekaj demokratičnega, nekaj čisto domačega. Pokazali so se

novomeščani tudi to pot kot veliki prijatelji narodnostne tolerance. V Avstriji si ubijajo glave za prašanjem narodnostnega sporazuma. V noči običajnega slavlja prvega budnika Ilirije — našega Vodnika, se je to vprašanje rešilo v prostorih novomeškega Narodnega doma. V najlepšem složju so bili tu zbrani zastopniki "Sokola" in turnerjev. Tako je prav! Se bolj prav bi bilo, da bi tudi Nemci doma se ravnali po vzorcu tolerantnih novomeščanov Slovencev. — Na veselici sem se sešel tudi z mojima prijateljema: g. Rohrmanom z Grma in očetom Štemburjem iz Kandije. Prvi mi je mislil povedati, da ga bodo menda poklicali v Ljubljano na odgovor, ker je očetovsko ravnal s hišnikom na kmetijski šoli. Drugi, namreč oče Štembur pa mi je mislil zaupati, da on če pride v Ljubljano, pri "Slovenca" nikdar ne izdaja tajnosti o liberalcih, in pri "Narodu" nikdar ne toži naše klerikalce in dalje, da tudi proti dr. Defranceschiju ni še nikdar intrigiral, že zato, ker on sploh črti vsake intrige. To sta mi mislila zaupati, pa ko sta imela te misli že na koncu jezika, sta iz previdnosti rajše odbržala jezik za zobmi. Zato sem tudi jaz sklenil, da njine misli ne izdam, pa sem rajal z drugimi vred do ranega jutra. — Danes, na praznik Svečnice, sem se kot sv. duh nena doma prikazal na Občnem zboru državnih, pomož. uradnikov z Novo mesto. Zborovanje se je vršilo v restavraciji g. Jacaza. Navzoči so bili le domači člani, vnanji so bili zastopani po pooblastilih. Predsednik g. Grom otvoril ob 3. zborovanje. Društvo obstoja od leta 1907. Šteje 50 članov iz 11 sodnih okrajev, je imelo 90 odborovih sej, K 1101 dohodkov, K 958 izdatkov, ima še K 147.79 gotovine. Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni gg.: predsednikom zopet Grom, podpredsednikom Hočvar, tajnik Mrvar, blagajnik Knafeč, odborniki gg.: Handler, Potelšek, Fišer, v nadzorstvo gg.: Knol, Novljan. Občni zbor je imenoval soglasno bivšega podpredsednika g. Strajnjarja častnim članom z diplomom. Sklenila se je nabava društvene omare, Po rešitvi raznih drugih društvenih zadev se je občni zbor ob 4 pop. zaključil zajedno z odborovo sejo. Z željo najboljših uspehov od naše matere države zaupčenih zastopnikov tega društva zaključujem tudi jaz za danes svoje novomeško pismo. Le še to Vam moram povedati, da se mi je posrečilo pogoniti neznosni mraz zadnjih dni na severni tečaj, ter da Vam ob povraku v Ljubljano prinesem od juga drugo vreme.

Š p e t a k e l.

Slovanski jug.

Iz bosensko-herceg. sabora. Debata o poštni hranilnici dovedla je končno do ostrega konflikta med "Srbskim klubom" in vlado. Le žal, da je v tem trenutku teptanja ustave našla vlada podporo tudi pri klubu "Hrv. Zajednice" in "Muslimanskem Klubu". Sploh so bile zadnje saborske

seje skrajno burne in le malo je manjkalo, da ni prišlo med poslanci posameznih strank do pretepa. Vlada je namreč 25. avgusta preteklega leta naredbenim potom uveljavila ustanovitve poštnih hranilnic in s tem pogazila sabor in ustavo. Sele sedaj je predložila saboru zakonsko osnovo o tem vprašanju, seveda v nadi, da bo sabor sprejel navedbo brez ugovora na znanje. Toda v finančnem in pravnem odseku je bilo sklenjeno, da se mora v plenumu ob priliki debate o tozadevni zakonski osnovi postopanje vlade najstrožje obsoditi in v posebnem sklepu povdarjati samoupravo in kompetenca sabora v tem oziru. Za sklep odseka so glasovali vsi člani, tudi Zajedničarji in Muslimani. Slednji so bili v odseku celo radikalnejši kakor srbski poslanci. Na željo Dr. Mandića je bila dodana k poslednjemu paragrafu zakonske osnove še opomba, da vladna cesarska naredba toliko časa ne sme priti do veljave, dokler osnove ne sprejme sabor. Toda kaj se je po-nje zgodilo v plenarni seji sabora. Ravno ti "radikalci" so se pozneje izneverili in glasovali proti predlogu poročevalca Dr. Sršćica, katerega je isti predložil v smislu enodušnega sklepa odseka. V odseku so obsojali nepostavno vladno postopanje, v plenumu pa, ko bi bilo treba vladi naravnost v obraz pokazati in braniti odkritosrčnost in opravičenost svojih nazorov, so pa te lakajške "radikalne" kukavice rešile vlado iz zadrege. Vsled tega je čisto razumljivo, da je prišlo med srbskimi poslanci, ki so odločno proti lakajstvu in se neustrašeno bore za narodne in ustavne pravice in med hrvaško-muslimanskimi vladnimi petolizci do ostrega konflikta. Ko je na poslednji seji Dr. Mazzi s silo hotel preprečiti obsodbo vladnega protipostavnega naredbenega postopanja v vprašanju glede poštnih hranilnic, so srbski poslanci pričeli s tehnično obstrukcijo: pričeli so kričati, razbijati po pulitih in klopih in končno — zapustili zbornico. Na ta način so onemogočili nadaljnje delovanje, vsled česar je bila seja radi nesklepnosti prekinjena.

Srbske šole na Turškem. Kakor je že znano, so mladoturške oblasti zaprle vse srbske šole v Stari Srbiji in Makedoniji. Turška vlada namreč zahteva, da morajo vsi učitelji in profesorji dati potrditvi svoje diplome pri posameznih državnih oblastih, kjer se šole nahajajo in na ta način poteptala vse privilegije srbskega naroda. Tamkajšnje srbske šole so namreč popolnoma avtonomne ni izključno pod nadzorstvom metropolitov, ki so glede narodnih zahtev popolnoma solidarni. Ker okrajne turške oblasti še vedno nočejo odnehati od svojih zahtev, sta dva srbska poslanci v turškem parlamentu vložila na vlado in carigrasko patrijarhijo petico, v kateri so navedene vse krivice radi zapiranja šol in zahteva, naj se šole čimprej odpro. Naučni minister je odgovoril, da bo ukrenil vse potrebno, da se bo ugodilo opravičenim srbskim zahtevam. Samo, da ne bi vse ostalo le pri obljubah.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

Čez dva meseca je Leonora kot rekonvalescentka zopet sedela na vrtni pod orjaško cedro. Rada se je zatekala na ta kraj, kjer je presanjala po cele ure in mislila kdo ve kaj.

Plakala ni. Sam vase je zaklepala žalost po zaročencu — nemara tudi žalost po svoji ljubezni! A vzlic temu so ji silila vprašanja na jezik, kadar je bil oče pri nji; le poguma ji je manjkalo, da bi jih izrekla.

Nekega večera pa je zbrala ta pogum. Preveč negotovosti se je gnetlo po njenem bolnem srcu.

Na kaj misliš, Leonora? je vprašal Dandolo in jo je prijel za roko.

Tudi on je hotel jasno videti v dušo svojega otroka.

Ona se je par hipov obotavljala, kakor da ji brani skrita bojazen; nato je dejala:

— Oče, rada bi vedela, kaj se je zgodilo z njima? ... Zdi se mi, da bi mi to olajšalo srce ...

— Govori, dete moje, pripravljen sem ti odgovorjati ...

— Kaj je z njegovim očetom?

— Odšel je, daleč iz Benetek ... ne ve se kam ...

— Ah! ... In njegova mati? ...

— Tudi ona je izginila ...

— Ah! ...

Ona je še vedno premišljala. Nato je dejala s šibkim glasom:

— Pa on? ...

— Roland Kándiano?

Leonora se je ob tem imenu krčevito stresla ter prebledela. Zazdela se ji je, da se mora Roland zdajci zopet prikazati, in da se nič ni zgodilo ... in ona, kakor se zbudi iz pošastnih sanj ...

V tem hipu je ura udarila polnoči.

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajoči, lekajoči in krepejoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober To ni samo reklama! Dvanajstercer za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 264 (Hrvatsko).

(Dolje)

Vojvoda Djordje Skopljanec. Glasoviti vojvoda srbskih vstajev, Djordje Skopljanec, leži že dalje časa v bolnici v Nišu. Njegova bolezen je skrajno nevarna. Obiskujejo ga vsaki dan niški meščani, tako najvišji kakor najnižji sloji, a njegova bolezen je postala že tako kritična, da noče nikogar več sprejeti. Niški zdravniki se trudijo na vso moč, da rešijo tega častitega moža, ki se ni vstrašil nobene neprijateljske krogelje, pred smrtjo in ohranijo za teške in usodepolne čase, ki čakajo srbski narod. Vojvoda je skrajno ogorčen radi svoje usode. Njegov ideal je bilo slavno življenje, ali pa še slavnija smrt, ali ne na bolniški postelji, nego na junaškem bojnem polju za zlato svobodo svojega naroda.

Splošni pregled.

Avstrijsko-rusko sporazumjenje. Vaterland piše, da pride do sporazumjenja med Avstrijo in Rusijo, kakor hitro bodo končani dogovori glede potsdamskih točk. Akcija bo baje gotovo uspešna, ker jo vodi cesar Viljem. Ob priliki, ko bo car prišel na obisk k nemškemu cesarju bo baje napravil obisk tudi v Ištu in stem bo med obema državama vse v redu. Tako je nasvetoval Viljem. — Tudi piše Vaterland, da Aehrenthal neprestano dela na to, da bi se zboljšalo razmerje med Avstrijo in Rusijo, odkar je odstopil Izvoliski. Sasanov je ta trud avstrijskega zunanjega ministra vzel na znanje. Baje ima iste nazore in iste namene.

Demonstracije v Lvovu. Svobodomiselnost dijaštvo je sklicalo v prostorih svojega društva velik shod, ki so se ga udeležile vse napredne korporacije. Komite je podal poročilo o položaju na krakovski univerzi, nakar je bila sprejeta resolucija in sklep, da je stavka končana. Po shodu je odšlo dijaštvo korporativno po mestu, ter je pelo narodne himne. Med tem je policija zasedla rampo pred univerzo, proti čemer je študentstvo demonstriralo z pereat-klici. Policija se je čutila za izzivano in se je spustila z golimi sabljami proti demonstrantom. Dijaštvo se je umaknilo k Mickiewiczemu spomeniku, kjer je neki študent imel daljši govor. Od tu so odšli dijaki pred redakcijo „Slova Polskega“, kjer so hoteli demonstrirati proti vsepolkam. Policija pa jih je na poti zadržala in je prišlo do resnih spopadov, nakar so se dijaki vrnili zopet k Mickiewiczemu spomeniku. Po nekaterih protestnih govorih se je dijaštvo mirno razšlo.

Zborovanje dijaštva v Pragi. Praško dijaštvo je zborovalo zaradi krakovskih dogodkov na vseučiliškem shodu, ki so se ga udeležili tudi klerikalci in so se skušali pridobiti večino proti stavki. Izvolil se je poseben komite, ki naj zasleduje dogodke in ukrene vse potrebno. Sprejela se je resolucija: Češko napredno dijaštvo obsoja postopanje senata krakovske univerze napram tamošnjemu dijaštvu, posebno pa skrivno disciplinarno postopanje in dejstvo, da je poklical senat policijo in vojaštvo na univerzo. Protestiramo proti religiranju, ki ni utemeljeno. Pozivljamo češke napredne poslance da podpirajo parlamentarno akcijo zaradi krakovskih škandalov. Nalagamo izvoljenemu komiteju, da stopi v zvezo z vsemi komiteji avstrijskih univerz in da tako podpira boj krakovskih kolegov. V krakovskih dogodkih vidimo rastoč vpliv klerikalizma na univerzah in zahtevamo opetovano ločitev teološke fakultete od univerze. — Shoda so se udeležili tudi jugoslovanski in slovenski akademiki.

Portugal. Na dan, ko je bil umoren portugalski kralj Carlos, so v

mnogih cerkvah brali maše. V Lisaboni je bilo vse mirno in ni bil moten javni mir. V Coimabri je bila tudi maša, pri tem se je zbralo nekaj demonstrov, ki so vdrli v klub katoliških monarhistov in so razbili hišno oropano ter zažgali razne knjige in listine.

Atentat na ispahanskega guvernerja. Dne 1. februarja je streljal na ispahanskega guvernerja in njegovega nečaka neki ruski podanik, ki je bil preje policijski nadzornik. Guverner je bil smrtno nevarno ranjen, njegov nečak pa je bil na mestu mrtve. Morilec je bežal na rusko poslaništvo. Ruska oblast ni hotela morilca izročiti perzijskemu uradu.

Turška uradna poročila javljajo nove poraze v Jemenu. Med Efo in in Kodejdo je prišlo zopet do bojev, kjer so se morali turški vojaki umakniti veliki premoči Arabcev. Arabci so dobili v svoje roke več kanonov in so zajeli mnogo ujetnikov. Turki so pozneje dobili pomoč in so zapodili Arabce nazaj. Turške čete imajo polvelje držati se le v defenzivi.

DNEVNE VESTI.

Ponedeljkova številka „Jutra“ izhaja radi nedeljskega počitka vedno pozneje in naše čitatelje prosimo, da se radi tega ne pritožujejo, ker ob ponedeljkih izhajajo tudi veliki dunajski dnevniški pozneje kot navadno.

Shod volilcev in volilk prirediteljskega društva za šentjakovski okraj danes 5. februarja ob 3. uri popoldne v gostilni g. Leona Šarca pri Rastoharju na Karlovski cesti. Na shodu poročata gg. Adolf Ribnikar in Rasto Pustoslavšek o političnem položaju s posebnim ozirom na bližajoče se občinske volitve. Somišljeniki, udeležite se shoda polnoštevilno!

Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo vabi na shod, ki ga priredi za člane in somišljenike danes, dne 5. t. m. ob 10 uri popoldne v gostilni pri „Fröhlichu“ Trnovski pristan 4. — Poročajo govorniki o gospodarskem in političnem položaju. — Somišljeniki krakovsko-trnovskega okraja pridite vsi na shod, da zveste resnico. Govori g. dež. posl. dr. Tavčar.

Napredno politično in izobraževalno društvo za Koltzejski okraj priredi danes dne 5. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni pri „Fortuni“ na Vodovodni cesti društveni javni shod. Društveniki, somišljeniki, udeležite se polnoštevilno. Govori g. prof. Reiser in g. dr. J. Lavrenčič.

Kakšni kredit uživajo klerikalci v Ljubljani, priča dejstvo, da so nameravali sklicevati med sedanjo volilno borbo v mestu več shodov v posameznih okrajih, da so jih morali pa opustiti, ker jim nihče neče dati lokalna. Klerikalci prete sicer gostilničarjem na videz z bojkotom in terorizmom, a ker se je jih ti in drugi pametni obrtniki nič ne boje in je med klerikalci itak večina abstinentov (saj o a videz) — doma ga že žajfajo! — ki ne da skoro nič zaslužiti, je tako pretenje le smešno! Res, daleč so jo privzeli ljubljanski klerikalci pod sv. trojico: dr. Lampe, Kregar in Štefe!

Čemu neki to? Piše se nam: Tri leta sem je postala v našem mestu grda razvada, da na gradu v čuvajniškem stolpu za signaliziranje ognja, zjutraj, opoldne in zvečer Ave Marijo zvoni, dočim se v kapeličnem zvoniku kjer sta tudi dva zvona, ne zvoni! To brenkanje na gradu v čuvajniškem stolpu je ne nesmisel; nesmisel zato, ker je za mesto nepotrebno, ko imamo tako preveč tistega cerkvenega zvonjenja,

drugič je namen zvonov v tem stolpu le za uro in plat zvona, in tretjič je za grajske prebivalce dovolj menda, če slišijo zvoniti v zvoniku kapelice. Da je magistrat to brenkanje sploh dovolil, je že nesmisel, zato bi bil čas, da se to tirolsko razbijanje enkrat za vselej odpravi!

Operna kriza. Prijatelj našega lista nam piše: V malem listku Vašega cenjenega lista skuša ravnateljstvo „Slovenskega gledališča“ opravičiti svoj veliki fiasko, ki ga je napravilo z letošnjo opero. — Zaman! Umno ravnateljstvo bi bilo že po prvi skušnji lahko izprevidelo, da s takim pevskim materijalom ni mogoče držati slovenske opere na tisti višini, kakor je bila v zadnjih letih. Potrosilo se je za prazen nič najmanj 10.000 K. Kako izborne moči smo imeli takrat, ko je vodila gledališče tista tako razupita diletantska intendantca! In kam smo prišli danes? — Izgovor, da dobrih moči pri današnjih gažah ni dobiti, je prazen. Prejšnja vodstva so plačevala mnogo boljšim močem manjše gaže, pa so se mogla ponasati z dobrimi opernimi predstavami. Ne da se tajiti, da smo letos strahovito nazadovali, dasi so dohodki večji, ko prejšnja leta. Ni namreč res, da znaša letna subvencija samo 26.000 kron! — Upoštevati je, da daje deželni odbor „Dramatičnemu društvu“ tudi lože brezplačno na razpolago, kar vrže nekaj čez 12.000 K. In povišana vstopnina? Končno ni prezreti, da ima slovensko gledališče zadnja leta na razpolago 4 igralne dneve, med temi vse sobote in nedelje. Prejšnje intendantce niso bile v tako ugodnem položaju in so vendar gojile poleg dobre opere tudi opereto. Radi priznavamo, da se je tudi sedanjemu ravnateljstvu posrečilo mnogo dobrega in koristnega, vendar pa ne moremo zamolčati, da je vzrok propadanja slovenske opere iskati ne le v neugodnih finančnih razmerah, ampak tudi še kje drugje. Resnica je sicer, da je mogoče odpraviti dozdajanje umetniške nedostate samo do gotove meje. Toda, kdor pošteno stremi za umetniškim ciljem, ne zapada pesimizmu, temveč veruje v uresničenje svojega umetniškega stremljenja! Dobro nam je znano, da se namerava v bodoči sezoni opera sploh opustiti. Ali ni to korak nazaj? Ne dajmo lahkomišelnosti iz rok, kar smo si po tolikih letih s težkim trudom in velikimi žrtvami pridobili! — Že letos na jesen zapusti nemški podjetnik prostore v deželnem gledališču za vedno! Slovenci bomo torej zagospodovali v svoji hiši in si poljubno urediti igralne dneve. Ali naj sedaj dopustimo, da bo opereta udušila opero in celo dramo? — Torej: Caveant consules! Abonent.

Slovensko deželno gledališče. Danes, v nedeljo sta dve predstavi: popoldne ob 3. izven abonementa; za lože nepar Srečka Albinja opereta „Baron Trenk“ pri dramskih cenah za goste koncerta „Glasbene Matice“; zvečer ob 8. pri popoldanskim dramskim cenah Schillerjeva „Marija Stuart“ (za nepar-abonente). — V torek opereta „Baron Trenk“ (za par-abonente). — Za Puccinijevo opero „Bohème“ se vrše ensembelske izkušnje na odru. Dramsko oseboje pripravlja Fr. Herezega komedijo „Na dolovskem gradu“ in Gerh. Hauptmann drama „Voznik Henschel“, operetno oseboje pa Leharjevo „Veselo vdovo“.

Slovincem dobre volje! Že prihajajo prva poročila o ljudskem štetju v naše časopise. Na Koroškem, kakor tudi na Štajerskem, Nemcev dobro uspeva: z zvijačo in nasiljem izginjajo Slovenci iz tisočletnih bivališč; dvigajoča se Primorska zadaja obilnih skrbi, smrti znoj jim stopa na čelo in v obupu delajo in fabricirajo Italijane; tudi Kranjska ima

obilno madežev odkar se čuti Kočevska kakor samostojna vojvodina v tej kronovini. Od Mure do Adrije in od Dobrača do Kolpe se vrši velika sleparija, ki naj da „jasno“ sliko o narodnostih v avstrijskem konglomeratu. Ob takšnem času se pojavljajo letaki, članki, brošure, go-ljufige, grožnje, nasilstva, ki so vredna, da se zberejo in ohranijo. Dosti je raztresenega materiala, osrednjega pregleda nimamo. Apeliramo na vse zavedne Slovence, posebno na one na meji in na pomembnem ozemlju gornjštajerskem, da nam takšne dokumente določijo in prepustijo; tvorili bodo svoj čas zanimiv del „Obrambnega muzeja“ v Ljubljani. — Obrambni muzej v Ljubljani — Akad. fer. društvo „Prosveta“ (Mestni dom).

Nočno službo imajo tekočji teden sledeče ljubljanske lekarne: Čizmař, Jurčičev trg; Piccoli, Dunajska cesta; Sušnik, Marijin trg.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju, ki se razvija čimdalje ter bolj postaja pravo središče vsega dunajskega Sloventva, priredi danes dne 5. februarja v vrtni dvorani restavracije Haindl, IV, Favoritenstrasse 54, svoj mesečni društveni večer. Zanimanje za ta večer je posebno veliko z ozirom na to, da se začne s tem novo, živahno življenje, kakršnega ni bilo še do sedaj med dunajskimi Slovenci. Na programu je petje, predavanje, igra in ples. Nastopi prvič društveni mešani zbor, ki hoče gojiti tudi na Dunaju našo narodno in umetno pesem. — Bo to pod novo izvoljenim odborom prva prireditel, ki pa ji bodo gotovo sledile še druge in lepše in ki bodo pripomogle k temu, da postane „Zvezda“ res izobraževalno in zabavno društvo.

Na maskaradi celjskega Sokola, ki se vrši na pustno nedeljo dne 26. februarja v „Narodnem domu“ se zbere ves Spodnji Štajer. Že iz predpriprav se da sklepati, da bo ta prireditev nekaj velikanjskega in povsem novega. Vabila so sedaj razposlana; če kdo taistega pomotoma ni dobil naj se obrne na odbor celjskega Sokola, ki mu radevolje takoj ustreže!

Ljubljanska podružnica „Društva jugoslovanskih železniških uradnikov“ priredi v soboto, dne 11. februarja 1911 v dvorani ljubljanskega „Mestnega doma“ zabaven večer. Spored: Koncertne točke in šaljivi nastopi. Po 10. uri ples! Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 vin, za družino 1 K. Obлека promenadna. Slov. železniškemu uradništvu prijazno občinstvo se tudi tem potom vlijudno vabi na to prireditev.

Za plesni venček, ki ga priredi društvo slov. trg. sotrudnikov v Ljubljani dne 11. svečana t. l. v veliki dvorani hotela „Union“ s sočelovanjem slavne Slov. filharmonije, vlada že danes vsestransko zanimanje. Mlado in agilno društvo znalo si je v kratki dobi svojega obstanka pridobiti splošnih simpatij. Vabimo torej vse prijatelje trgovskega stanu, da v velikem številu posetijo ta plesni venček, ki obeta bitij, sodeč po pripravih, ena najprijetnejših predpustnih zabav.

Krški samci prirede v soboto 11. t. m. ob 8. uri zvečer v „Sokolovi dvorani“ svoj l plesni venček, pri katerem sodeluje vojaška godba iz Zagreba. Ker je to prva prireditev krških fantov in ker se je veselini odsek potrudil, da bo cenjenemu občinstvu ustrezno v vsakem oziru, pričakovati je najobilnejše udeležbe.

Dobri tovariši. V sredo zvečer se je vračal domov neki popolnoma pijani hlapec in se vlegel v sobo poleg hleva. Okoli polnoči ga je zbudil njegov tovariš, ki je imel prihodnjega dne zapustiti službo in mu slekel čevlje in hlače. Ko se je hlapec zgodaj zjutraj zbudil, je našel hlače sicer po-

leg sebe, zmanjkalo pa mu je 11 K 92 h. Tatvine je osumljen 22letni hlapec Jakob Tirbič iz Moravč, kate-rega je policija takoj aretirala in izročila pristojnemu sodišču.

Posledice stave. Pred kratkim je v neki gostilnici na Poljanski cesti neki vinjeni godec z gostilničarjem za dve kroni, da bo v par minutah spil dva litra vina. Ker pa godec stave, katero je zgubil, ni hotel plačati, sta si oba skočila v lase in si razpraskala obraze. Nedolžna stava bo imela posledice pred sodiščem.

Težko ranjen. V gostilni Leopolda Dekleja v Britofu pri Senožečah je pred par dnevi popivalo več kmetijskih fantov, med njimi tudi hlapec Ivan Sluga in posestnik Franc Hrovatič. Ker sta slednja dva malo preveč pogledala v kozarec, sta se sprla in in tekom prepira pričela pretepavati. Konečno je Hrovatič slugo preobvladal in mu zadel z močnim nožem dve težki rani na glavi in vratu.

Divji lovci. V lovskem revirju g. Palmeja je našel lovski paznik Ivan Janežič v bližini Iške vasi devet pasti za srne.

Muhasti pijanček. Pred kratkim je našel neki stražnik na Cojzovi cesti mladega fanta, ga vzdignil in spremil do šentjakobskega mostu. Tu pa je navidezno pijani nadebudni mladenič nenadoma dvakrat padel na tla. Ker je odklonil vsako pomoč, ga je stražnik pustil na cesti. Muhasti pijanček je nato zavil proti Prulam in tam zopet padel na tla. Stražnik, ki je mislil, da je fant nevarno bolan, je poklical še enega svojega kolega, da bi nesrečnega spravil na varno. Ko sta oba prišla še čisto blizu k njemu, je pa muhasti pijanček v trenutku skočil po koncu in v največji naglici med burnim smehom pobegnil proti Žabjaku. Prevarana policaja sta mu sledila, ga aretovala in izročila sodišču.

Ljubljanska kreditna banka. V mesecu januarju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun K 4.766.731 64 dvignilo pa 3.674.296 83 K. Skupno stanje koncem januarja 1911 kron 12.773.568 06.

Nova kavarna. Kakor smo že svoječasnno poročali je kupil g. Štefko Miholič dosedaj kavarnar v „Iliriji“ kavarno „Pua“ na sv. Petra nasipu v Ljubljani ter je isto dne 1. februarja t. l. prevzel. Kavarna ima sedaj ime „Central“ in se bo v njej, kakor hitro bodo dela glede prenovljenja kavarne končala, proizvajali različni koncerti.

Kdo sme voliti pri ljubljanskih občinskih volitvah?

Kdor hoče voliti v ljubljanski občinski svet mora biti 24 let star avstrijski državljan in mora imeti zato še posebne druge lastnosti.

Kdo še je volilec?

Pravico voliti ima tudi država, dežela, javni zakladi, tožemske korporacije, društva, družbe, zavodi, ustavne in pravne osebe sploh, ako jim je vsaj eno leto predpisan v občini kak davek, ki je potrjen občinskim dokladom, torej vse vrste davkov, izvzemši osebno dohodnino, ki ni potrjena občinskim dokladom.

Kako se zračuna predpisan čas?

Za zračunanje predpisanega časa, kako dolgo da volilec prebiva v občini ali plačuje davke, je merodajen dan, ko so bili prvi razgrnjeni imeniki volilcev, torej pri prihodnjih volitvah dan 3. febr. 1911.

Izjeme glede vojakov.

Aktivno službojuči častniki (avditorji, vojaški zdravniki, vojaški raču-

MALI LISTEK.

Deset let v pekl.

(Izvirni socialno politični roman. — Spisal dr. Radovan Pavel. — I. del. — Samozaložba. — Tisk Iv. Pr. Lampret, Kranj. — Cena 60 vin. s poštnino 70 vin.)

Pod groznim naslovom „Deset let v pekl“ je izšel nov izvirni socialno politični roman, v posebni podolgovati obliki, v rdečih platnicah. Dr. Radovan Pavel piše sam svoj roman, kakor pravi. Ime je izmišljeno, povest tudi. Vendar zato ni brez zanimivosti. Tudi tisk olajšuje čitanje, ker so važna mesta in globoke misli tiskane ležeče ali debelo, tako, da jih vidi tudi oni, ki morda nima časa, volje ali pa zanimanja, da bi prečital cel roman. Imamo v rokah šele prvi del, ki obsega 75 strani. Roman se prične z uvodom — — — in v grofici Holm je uprla svoje velike tajinstvene oči v mladega moža, mu pogledala v dno ne več čiste duše ter ga vprašala nagloma:

„Ste li vi veren katoličan, gospod doktor?“ „Sem“ odgovori Radovan, ne da bi trenil z očmi, ne da bi obrnil svoj pogled od njenega. „Dobro,

Verujete li vse, kar uči sveta vera?“

„Vse, milostiva grofica.“

Verujete v Boga, Stvarnika nebes in zemlje?“

„Verujem.“

Verujete v posmrtno plačilo na onem svetu?“

„Verujem, da.“

Verujete v nebesa?“

„Da milostiva“ . . .

„V vice?“

„Da, tudi.“

„V pekl?“

„V pekl?“ Ne, dovolite, da tega ne verujem . . .

„In vendar pravite, da ste veren katoličan?“

„Pač raditega, milostiva.“

S tako izpovedjo se začne. Radovan veruje v vse, celo v vice, v pekl ne. Ker je Bog neskončna dobrota, je pekl nemogoče. Toda pozneje Radovan Pavel grofici prizna, da je včasih v življenju položaj podoben pekl. In deset let pozneje piše dr. Radovan Pavel svoj roman, „peklenske fantazije“ bi jih lahko nazivali, tako prizna pisatelj sam. Revolver leži poleg njega, ko piše. Izkusil je „moč pekla“. Deset let je bil v pekl življenja, kakor mu je to želela grofica Holm, ki je sovražnica njegovega stanu, nam-

reč advokatov. — To izvem iz uvoda. Pomet pride naslov: Roman, pod tem: Prvo leto, in še pod tem: Prvi del. Po tem takem bo to veliko delo, ki bo po velikosti presegalo morda še Grofico-beračico. Deset let in še vsako leto v več delov — to je pač obširnost. Da čitatelj že vnaprej ne obupa, slede takoj glavni dogodki naznačeni: Prvi del obsega sledeče točke: Znamenja zakletve — Nevidne priče — Okletev in poroka — Celi svet oklet — Onesvestela — Skrivnostna ljubezen — Cijankali in špiritizem — Dva ženska demona na pošti — Maščevalni načrt nesrečne poštarice — Ponarejalka pisem — Nezvesti zarobenec — Politično obzorje grofice Holm — Morilka svojega soproga — Dvojboj med zakonskima — Neomadeževano rojstvo — Beg v viharji noči — Brodar Mistro — Prisega nesrečne zvestobe — Model in medinus — Svatba v senci zakletve — Nazori prvotnega človeka — Obsodba — Zemlja v pekl — Ličinke človeškega rodu — Grozeči problem svetovnega jezika. To je torej prvi del. Na zadnji strani je naznanjena nadaljnja vsebina za vse one, ki radi čitajo povesti in romane od konca nazaj. Stvar pojde takole naprej: Proroške sanje — Vožnja skozi pekl — Vražja dvovprega

— Ljubljana v dimu — Mesto očeta — Hudica — Svatbena noč v železniškem kupeju — Čuden sopotnik in še bolj čuden sprevoznik — Železniška nesreča o polnoči — Ciganka v čalnici I. razreda — Usodno snidenje in usodna ločitev — Podzemski Dunaj — Chambres separées visoke aristokracije — Chambres separées visoke diplomacije — Chamres separées tolovajev — Austria Felix — Politično ognjišče sveta — Dvoženika ljubica — Prvi osnutki nadvse zanimive pravde — Na policijskem ravnateljstvu — Nadaljevanje peklenske vožnje — Grad Holm in njegove skrivnosti — Govoreča krvava lisa — Medena noč v gradu — Povratek v domovino — Hozana in križaj ga — Razkrinkana špiritistka — Novi svetovni nazori — Resurrexit! — Torej pravi monsturm. Mi smo napisali vsebino, ne da bi vzbujali radovednost, ampak da smo ji zadostili. Ker se premalo spoznamo v podobni literaturi, ne moremo povedati kjer je original tega „izvirnega“ socialno-političnega romana. Na vsak način so cijankali in špiritizem zelo sumljivi znaki.

Tudi mi ne verujemo v pekl na onem svetu, pač pa ga hočemo delati nekateri na tem svetu — včasih tudi s knjigami — in verjamemo radi, da

pride včasih položaj podoben pekl posebej če človek čita take knjige, zato je boljše, da ostanemo pred peklenskimi vratmi in le od zunaj noter gledamo, da se izognemo nepotrebnim mukam.

Da bomo vedeli vse, povemo vsebino: Radovan Pavel je ljubil na Dunaju Hedviko, potem pa se je poročil naenkrat z bogato Vando Zlatopoljsko, Hedvika najde raznih pomočnic, tudi kartarsko vedeževalko in gre na svoje maščevanje. Gorje nezvestemu Radovanu, vse peklenske sile grede proti njemu, cijankali in vsi duhovi. Tovrstno blago ima svoje ime in svoj namen. Zato je zelo značilen napis pod vsebino prvega dela: Lasciate ogni speranza voi, chi entrate. To je znan citat iz Dantejevega „Pekla“ in pravi: Pustite vse nade vi, ki vstopate. Ne vemo, ali je hotel pisatelj stem dokazati, da pozna Dantejevo „Peklo“, ali je hotel opozoriti na nevarnost vse, ki bi sledili njegovim „peklenskim fantazijam“, ki se kažejo v tem romanu. Namesto „Deset let v pekl“ želimo našim čitateljem še mnogo let vselega življenja na zemlji, zdrave pameti, dobre literature in vsele predpustne zabave.

novodje) in vojaški duhovniki, gažisti, ki niso v nobenem činovnem razredu in moštvo oborožene sile, oziroma orožništvo, vstevši one, ki so začasno na dopustu, nimajo pravice voliti.

Druge izjeme.

Izvrzete od izvrševanja aktivne volilne pravice so nadalje vse osebe, ki so pod očetovsko oblastjo, pod varstvom ali skrbstvom, ravnotako one, ki uživajo iz javnih ali občinskih sredstev kot ubožci trajno preskrbo ali so jo uživali zadnje leto neposredno pred volitvami, ali ki žive sploh ob javni milodarnosti.

Kaj ni smatrati za preskrbo ubožnih ali za dela javne milodari?

Podpor iz bolniških blagajnic, rent za nezgode, starost ali onemoglost, brezplačne oskrbe v javnih bolnišnicah, oprostitve od šolarine, podlitve učil ali ustanov in tudi ne pomoči v tiskih.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Budimpešta, 4. februarja. V današnji seji vojnega odseka avstrijskih delegatov se je nadaljevala generalna debata o proračunu vojnega ministrstva. Prvi je govoril član gosposke zbornice grof Clam-Martinic, ki je povdarjal, da sicer avstrijska vojaška bremena vedno bolj naraščajo, a vsakemu dobremu Avstrijancu mora biti znano, da so vojaške zadeve zelo važne. Zato bo on tudi glasoval za proračun vojnega ministrstva brez vsakega ugovora. Nad vse zanimiv je bil govor delegata prof. Masaryka, ki je poudarjal, da je vojni proračun le radi tega nenormalen, ker je avstrijska politika popolnoma zgrešena. Zelo neumestno je tudi, da se pri debati o vojnem proračunu toliko govori o Italiji, ker taki slučajih lahko vzbude tako v Italiji kakor v celi Evropi velike nemire. Sredstva, katera je navajal dr. Susteršič, kako naj bi se zatrla italijansko iredento v Avstriji, so skrajno nasilna, nepoštena in frivolna. Italijanska iredenta bo Avstrija najlažje spravila na pravo pot, če jim da popolno prostost in pravo upravo. Govoril je tudi o zunanji avstrijski politiki in izjavil, da le avantura avstrijskih diplomatov zahteva vedno večje proračune. Avstrija se popolnoma nič ne ozira na davkoplačevalce, ki morajo odkupovati državo za grehe svo-

jih popolnoma nesposobnih diplomatov, oziroma njih škandalozne politike. Popoldne se je nadaljevala seja, v kateri je govoril vojni minister Schön- aich in odgovarjal na razne interpe- lacije. K debati sta se končno oglašila tudi admiral Montekukoli in finančni minister dr. Maier, nakar je bila seja zaključena.

hrvaška delegacija v ogrskem državem zboru.

Budimpešta, 4. februarja. Na današnji seji skupnega ogrskega državnega zbora so prišli tudi novoizvoljeni hrvaški delegati pod vodstvom grofa Pejačevića. Takoj začetkom seje je Pejačević v imenu hrvaške delegacije vprašal predsednika zbornice, kako stališče hočejo zavzeti Ogrri napram uporabi hrvaškega jezika v zbornici. V prošlosti so se namreč tozadevno precej omejile pravice Hrvatov, vsled česar je prišlo na Hrvaškem do velikega razburjenja, in je celo nastala nevarnost, da Hrvati sploh ne bodo več pošiljali svojih delegatov v ogrsko zbornico. Odgovorjal je podpredsednik zbornice Navay, ki je izjavil, da imajo hrvaški delegati po postavi pravico, posluževati se svojega jezika, obenem jih pa opominjal, naj raje go- vore ogrski, da jih večina zbornice lahko razume. Nato je grof Pejačević izjavil, da se zadovoljuje z odgovorom. Ogrski poslanci so njegov govor ne- prestano burno aklamirali.

Burna seja bosenskega sabora.

Sarajevo, 4. februarja. Današnja seja bosenskega sabora je bila zopet jako burna. Razpravljalo se je o resolu- ciji poslanca Jankijevića glede opro- stitve pristojbin pri odkupu kmetov. Poslanec Šašić je tozadevno stavil par izpreminjavalnih predlogov. Muslimani in Hrvati so bili za Jankijevićevo resolu- cijo, Srbi pa so odločno zahtevali, da se pristavijo resoluciji tudi do- datni predlogi. Nato je podpredsednik, Srb dr. Tola med velikim odobra- vanjem srbskih poslancev zaključil sejo, proti čemur pa so Hrvati in Mu- sliman protestirali. Prihodnja seja bo naznanjena pismenim potom.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.
Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Damska žalna in modna krila najnovej- šega kroja od 5. K naprej. Samo v konfekciji A. Lukič, Pred Školijo 19. 10-2
Hoblovana mesečna soba se odda v Gra- dišču št. 13, I. nad. 73 2-1

Italijanščino, frančoščino, nemščino in slovenščino podučuje Šibenik, Selenburgova ulica 6, I. nad. 72 4-1

Trajen zaslužek nudi se delavnim gos- podom z prodajo patentovane novosti. Even- tuelno se odda samoprodaja za posamezne okraje. Ponudbe se prosijo pod naslovom „Lahek zaslužek“ na inšeratni biro „Jutra“. 76/1-1
Absolventinja trgovskega tečaja želi takoj vstopiti v službo kot praktikantinja tu ali v ljubljanski okolici. Cenjene ponudbe pod B. B. na inšeratni oddelček „Jutra“. 74/3-1

Primeren lokal v sredini mesta z vo- dovodom išče „Klub slov. amater-fotografov“ v Ljubljani. Ponudbe z vsemi pogoji je poslati na društvo. 75/2-1

Proda ali odda se v najem pristavo v sredini Kormina, obstoječo iz gospodarskega stanovanja, prostornih kleti, žitnice, kolnice, hleva, dvorišča, s kapnico in velikim studencem, 3 hiše za kmetovalca poleg vrta in vinograde obsežno povprečno 900 sežnjem. Dalje stavi- šče s cerkvijo za šolsko uporabo, vzgojevališče; ali tudi za trgovino na jako ugodni legi mesta. Natančnejše informacije daje Jakob Klemenc, Trst, Carducci 8. 65 2-1

Gostilničarji, ki žele godbo za predpustne veselice, naj se blagovoljno oglašijo ustmeno ali pismeno pri g. F. Vodišku, Vodovodna cesta 26. 18 6-3

Zahvala.

Za vse dokaze prijateljskega sočutja povodom smrti nepo- zabnega nam brata, ozir. strica in svaka, gospoda

Mihaela Deu

se tem potom najtopleje za- hvaljujemo. Posebno se zahva- ljujemo sl. Čitalnici in gasil- nemu društvu v Sp. Šiški, Trg. bolniškemu in podpor. društvu, vsem darovalcem vencev in končno vsem, ki so na ta ali oni način lajšali našo bol.

Ljubljana, 4. svečana 1911.

Žalujoči ostali.

Dobro idoča

trgovina

se takoj odda v najem.

Natančnejše se poizve na Poljan- ski cesti št. 7, I. nad.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo glu- hoto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri „Crnem orlu“, Novi trg v Celovcu.

Kupujte „JUTRO“!

Stampilje

seh vrst za urade, dru- štva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavču-kovih stampilij.

Ljubljana, Sv. Petra cesta

Ceniki franko.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo. 5 kg franko K 4-.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Tovarniška znamka „IKO“.

Specialitet: edina slovenska ura za telovadce. Dobi se samo pri tvrdki: H. SUTNER, Ljubljana, Mestni trg in Sv. Petra c.

Lastna tovarna ur v Švici.

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 365 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje

	meseca decembra 1910	od januarja 1910
Vložilo se je ponudb	2195	22.126
za zavarovano vsoto	K 18,381.105-93	K 179,803.298-62
Izgotovljenih pol je bilo	2014	19.215
za zavarovano vsoto	K 16,446.256-63	K 155,608.264-36
Naznanjene škode znašajo	K 1,050.565-68	K 19,507.942-40

Število naročnikov za

Planinšekovo praženo kavo narašča od dne do dne.

Nad tisoče gospodinj jo kupuje.

Velecenjena gospa!

Ne opustite je tudi Vi v Vašem gospodinjstvu vpeljati!

Planinškova pražena kava

ne potrebuje ni- kakih priporočil, kdor je kupi enkrat, jo zahteva vedno! — Dobi se le v pražarni: vogal Dunajske ceste in Sodnijske ulice in v špecerijski trgovini: Dunajska c. 6.

V. emisija delnic Jadranske banke v Trstu.

VABILO NA SUBSKRIBICIJO.

V preteklem letu je izvršil upravni svet Jadranske banke v Trstu le deloma sklep občnega zbora z dne 14. marca 1909 s tem, da je izdal 2500 delnic à K 400.— t. j. K 1.000.000.— nom. in povišal na ta način delniško glavnico našega zavoda na K 4.000.000.— Tozadevna subskripcija je imela tak uspeh, da ni bilo niti mogoče zadovoljiti vseh subskribentov. Razvoj poslov Jadranske banke v preteklem letu je napotil upravni svet, da je sklenil v seji dne 28. decembra 1910, povišati v smislu pooblaščenja navedenega občnega zbora delniško glavnico za nadaljnja dva milijona kron in izdati v to svrhu

5000 delnic à K 400.— t. j. K 2.000.000.— nom.

po nižje navedenih pogojih.

Z izvršitvijo tega sklepa se bo povišala delniška glavnica našega zavoda na K 6.000.000.—, tako, da bo postala Jadranska banka največji avstrijski jugoslovanski bančni zavod. Bilančni uspeh preteklega leta odgovarja percentualno vspehom prejšnjih let, vključ temu, da je bil četrti milijon šele od 1. junija 1910 zavodu na razpolago. Zato namerava upravni svet predlagati občnemu zboru izplačanje zopet iste, t. j. 6%-ne dividende za preteklo leto in dotirati z večjim zneskom rezervne fonde, kateri bi se na ta način, vpoštevaje ažio nove emisije kmalu po- dvoji. Tudi ni izključeno, da bo občni zbor z ozirom na bilančni rezultat, zahteval povišanje dividende. V zadnji seji upravnega sveta se je sklenilo tudi, zahtevati od vlade dovoljenje za nadaljno povišanje delniške glavnice do zneska K 12.000.000.— in spremeniti v tem smislu pravila Jadranske banke.

Za V. emisijo delnic Jadranske banke v Trstu veljajo sledeči pogoji:

a) Imetelji delnic prejšnjih emisij imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer soupravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 2 delnic 1 delnico nove emisije po kurzu K 425.— za delnico; b) delnice katere eventualno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo, so narazpolago novim subskribentom tudi imeteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, po kurzu 445.— za delnico.

Prijave za nove delnice se sprejemajo do 15. februarja 1911 in je treba vplačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 200.— kot prvi obrok in ob enem kavejjo, ostanek pa — vpoštevaje svojerazno položeno kavejjo — po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani najpozneje do 15. marca 1911.

Nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1911. in zato morajo se vplačati 5%-ne obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dneva izplačila. Od vplačanega prvega ob- roka, oziroma kavejje odobri banka subskribentom tudi 5%-ne obresti. Subskribentom je dovoljeno vplačati takoj pri subskripciji celi znesek podpisanih delnic.

Kurzni dobiček (ažio) pripade kakor že zgoraj omenjeno, po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije, rezervnemu zakladu banke.

Upravni svet je določil za V. emisijo delnic skoraj isti kurz, kakor je veljal za IV. emisijo z namenom, da bi omogočil subskribentom, na katerih prijave se svojerazno ni mogel ozi- rati, nabavo delnic pod ugodnimi pogoji in bi pridobil Jadranski banki z določenjem nizkega kurza nadaljne interesente.

Prijave na nove delnice se sprejemajo:

V TRSTU: pri blagajni banke.

V OPATJU: pri blagajni banke.

V DUBROVNIKU: pri Hrvatski vjeresinski banki in njenih podružnicah v Šibeniku, Zadru in Spljetu in pri Dubrovački trgovački banki.

NA DUNAJU: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijski banki.

V LJUBLJANI: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Celovcu, Spljetu, Sarajevu in Gorici in pri Trgovsko-obrtni banki.

V PRAGI: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrialni banki.

V SPLJETU: pri Prvi pučki dalmatinski banki.

V SUSAKU: pri Banki i štedionici za Primorje in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

V ZAGREBU: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah v Varaždinu, Osijeku, Vel. Gorici, Sisku, Virovitici, Cirkvenici, Reki, Zemunu, Belovaru, Delnicah in Kraljevicu.

Pri navedenih subskribcijskih mestih morajo se tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Upravni svet Jadranske banke v Trstu.

OPOMBA: Jadranska banka pošlje vsakemu interesentu na zahtevo posojnice avstrijske ali ogrske poštne hranilnice, tako, da more slediti pošiljatev denarja brez vseh stroškov za subskri- benta. V svrhu izvršitve opcijske pravice zadostuje predložiti samo plašče delnic (delnice brez kuponskih pol).

Več tisoč 3 letnih

smrek

po 5 K tisoč (kupcu za vse po 4 K)
se proda. Vpraša se pri Ferdo Sartori,
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

Franc Kraigher

krojaški mojster

se je preselil s Kongresnega trga št. 5.
v M. Kunčevu hišo Gosposka ul. 7., vo-
gal Židovske steze nasproti deželne
dvorca.

∴ Iščem ∴

edino le pri boljših detajlnih odjemalcih
dobro vpeljanega, zaupanja vrednega
agenta

za prodajo svojih vlečanih žganjskih
izdelkov slivovice, tropinove, mare-
lčnega žganja.

Za prij. ponudbe prosim

Filip Josip Weinfeld,

Novi sad (Neuzatz, Ujvidék) Ogrsko.

Specialna trgovina
finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje

Plisiranje

Banka „Slavija“

sprejme pod prav ugodnimi pogoji
več poslovačev

za
življenski oddelek,

potem za oddelek zavarovanja

proti požaru

in končno za oddelek zavarovanja proti
vlomskeji tatvini.

Reflektantje obračajo naj se do
generalnega zastopa banke „Slavije“
v Ljubljani.

Zboljšana Kneipova metoda in
ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo
proti nervoznemu glavobolu vseh vrst,
proti potenju, vroči glavi in posledicam,
izpadanju in osivelosti las. Čepica po-
miri živce in prozorično dobro spanje in
spočitno glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo K 6—
1 „ „ „ trojno „ „ 8—

Balzam pospešujoči rast las in brade

z uporabnim navodilom

1 stekleničica K 2—
1 „ „ „ 4—
1 „ „ „ 6—

Naročila iz province po pošti
le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri
naročilu čepice naj se navede
obseg glave.

P. Frötscher, Dunaj III.,

Barichgasse 17.

Vinc. Richterja
pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na te-
melju znanstvenih in zdravstvenih pred-
pisov. Imenitne posledice se prikažejo
takoj po uporabi te pomade: rasti pri-
čnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje
las in povzroča rast las tudi tam, kjer
jih prej ni bilo. Cena lončku z navo-
dilom 3 K.

„Schampus“, prašek za umi-
vanje glave.

Najboljše učinkujoči pripomoček za
snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vinc. Richter, specialista za gojenje las
Dunaj IX. Sobieskygasse.

Zaloga ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben 9

Naznanilo preselitve.

Prodajna pisarna šentjanskega
premogovnika se je preselila
v II. nadstropje hiše gospoda Urbana Zupanca,
Križevniška ulica št. 8.

Modna trgovina

Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2

najtopleje priporoča za zimsko sezijo svojo bogato zalogo krasnih,
najmodernejših blaz, čepic in spodnjih kril. Lepe pred-
pasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke,
vezene in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko
izbero zavratnic, ovranikov in manšetov. Nogavice
in rokavice. Steznik po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Mirnski premog.

Premog iz Mirne na Dolenjskem

je brezizjemno za vsako varčno gospodinjstvo izvrstno gorivo, ker
pogori brez vsacega nadležnega duha, vsebuje jako malo
žvepla ter nikakih neizgorljivih snovij (kamna).

Prodaja se na dom postavljen v večjih množinah 50 kg

K 1—, pri manjšem odjemu: 50 kg K 1·10. — Cel vagon:

K 160— loko Ljubljana. — Glavna zaloga:

H. RICHTER, Ljubljana, Cojzova cesta št. 1.

Naročila se sprejemajo v podružnici g. Iv. Jelačina, Cojzova cesta št. 1.

22 metrov jako dobro ohranjenih
snežnih držajev
(Schneefänger)

se na sv. Petra nasipu 45
jako ceno

proda

Prvi slovenski foto-
grafski atelijê

D. Rovšek

v Ljubljani

Kolodvorska ulica št. 32 a

Ustanovljen leta 1890.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica
Ljubljanske okolice

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

registрована zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem združnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 % brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000—

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20,500.000—

MAKSIMILIJAN SARTORY

: Ljubljana, Rožna ulica št. 15. :

Specijalist za inštalacijo hišnih telegrafov, tele-
fonov, strelododov in napeljave električne luči,
zdravniških aparatov in dentistiških motorjev za
zobozdravnike.

Stopnice, balkoni,
spomeniki,
stavbeni okrasui
i. t. d.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

v Ljubljani

Cementne cevi
v vseh dimenzijah,
barvaste plošče
i. t. d.

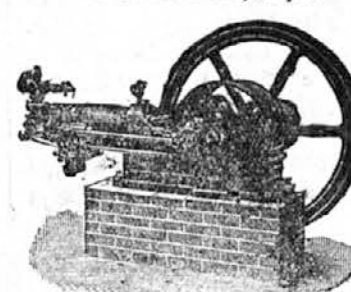
Del. glavica: K 5,000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond: K 450.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

1 do 2 vin. obratnih stroškov na
uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim
pritiskom in za snuro
olje od 16 PH naprej;
4 do 5 vin. pri mojih
petrolinskih motorjih in
petrolinskih lokomobi-
lah, dalje 2—3 HP tudi
stoječe motorje

Tvornica motorjev

I. Warchalowski

Dunaj III., Paulusg. 1.

Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji.
V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji.

Stampilje vseh vrst
S. MONDSCHNEIN

Dunaj I., Laurenzerberg št. 3.

Stempel za datum 10 let 2 K. Žepni stempel od 1 K višje.

Tipna tiskarna „FAMOS“, 414 črk K 2·80, če se denar pošlje
naprej. Društva 10 % popusta.

Zaloga najnovejših

Numerateure des Bates Machin Company, New York.

Iščejo se agentje!

Ceniki zastoj.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Stolni trg št. 9.